

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U000460

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондратенко Сергій Іванович

2. Kondratenko Serhii I.

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.20, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-05-2019

Спеціальність за освітою: Біофізика

Місце роботи здобувача: Інститут овочівництва і баштанництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497124

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, с. Селекційне, Харківський р-н., Харківська обл., 62478, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 65.357.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут овочівництва і баштанництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497124

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, с. Селекційне, Харківський р-н., Харківська обл., 62478, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут овочівництва і баштанництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497124

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, с. Селекційне, Харківський р-н., Харківська обл., 62478, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Методологія оптимізації селекційно-насінницького процесу овочевих видів рослин – представників родин Пасльонові, Капустяні, Гарбузові та Айстрові
2. Methodology of optimization of breeding and seed production process of vegetable plants species representatives of the families of Solanaceae, Brassicaceae, Cucurbitaceae and Asteraceae

Реферат:

1. Об'єкт: оптимізація селекційно-насінницької технології створення та розмноження сортів, гібридів F1 і ліній овочевих видів рослин та генетико-біотехнологічні методи і способи як елементи удосконалення селекційного процесу. Мета: розробка елементів теоретичних основ селекції і насінництва овочевих видів рослин (томата, перцю солодкого, баклажана, огірка, капусти білоголової і червоноголової, салату листового) на основі практичного використання індукованого мутагенезу і рекомбіногенезу, гаметофітного добору і апоміктичного розмноження, а також удосконалення методик проведення біотехнологічних досліджень з рослинними об'єктами. Методи: цитологічні, генетичного аналізу, лабораторні, гравіметричні, математико-статистичні. Новизна: Вперше в Україні встановлені дієві фактори індукування мутаційної і

рекомбінаційної мінливості томата і салату листкового для добору генотипів із високими продуктивністю і адаптивністю. Розроблено способи апоміктичного розмноження цінних генотипів перцю солодкого, огірка і капусти білоголової. Удосконалено спосіб математико-статистичного моделювання для селекції. Визначені істотні кореляційні зв'язки прояву ознак для прогнозу рівня стійкості зразків перцю солодкого до фузаріозу. Створено гаметофітне потомство огірка з поєднанням високої продуктивності і жаростійкості. Відібрані ефективні регулятори росту для використання в селекції і насінництві. Результати: Впроваджено у наукові дослідження: 3 способи, які сприяють прискореному створенню у 2–4 рази генетично вирівняних зразків овочевих рослин – капусти білоголової, огірка і перцю солодкого, 2 способи з удосконалення методики клонального мікророзмноження капусти головчастої й огірка, які збільшують прискорене розмноження цінних генотипів у 2,3–5,9 рази; 1 спосіб підвищення у 4,2 рази виходу андрогенних новоутворень в культурі ізольованих пиляків *in vitro* огірка; 1 спосіб одержання гібридних рослин 3 несумісних видів баклажана роду *Solanum* L.; 1 спосіб отримання багатомаркерних мутантних форм томата (*L. esculentum* Mill.), який дозволяє отримувати мутантні зразки із 5 маркерними генами; 1 спосіб підвищення 28–157 % насінневої продуктивності материнських компонентів потрійних гібридів огірка F1; 1 спосіб підвищення якості маточного матеріалу капусти головчастої. Ступінь провадження: 3 монографії, 5 методичних рекомендацій, 1 методика-класифікатор, що впроваджено у освітній програмі ІОБ НААН, 76 цінних джерел, 6 селекційно-цінних ліній і 5 сортів (1 сорт капусти червоноголової, 1 сорт перцю солодкого, 3 сорти салату листкового)

2. The object: Optimization of breeding and seed production technology and breeding of varieties, hybrids F1 and lines of vegetable plants, genetic and biotechnological methods and techniques, which are elements of the improvement of the breeding process. The aim: development of the elements of the theoretical bases of breeding and seed production technology of vegetable plants species (tomato, sweet pepper, eggplant, cucumber, cabbage white and cabbage red, leaf lettuce) on the basis of the practical use of induced mutagenesis and recombinogenesis, gametophytic selection and apomagic reproduction, as well as improving the methods of conducting biotechnological research with plant objects. Methods: cytological, genetic analysis, laboratory, gravimetric, mathematical-statistical. Novelty: For the first time in Ukraine, effective factors of induction of mutation and recombination variability of tomato and lettuce salad for breeding of genotypes with high productivity and adaptability are established. Identified significant correlations of manifestation of signs for predicting the level of stability samples of sweet peppers to *Fusarium* wilt. Gametophyte offspring have already been create of cucumber with a combination of high productivity and heat resistance. Selected effective growth regulators for use in breeding and seed production technology. Results: Already implemented in scientific researches: 3 ways which contributed to the accelerated creation of 2-4 times genetically-balanced samples of vegetable plants cabbage white, cucumber and sweet pepper, 2 methods for improving the technique of clonal micro propagation of head cabbage and cucumber, which increased the accelerated reproduction of valuable genotypes in 2.3-5.9 times; 1 method is an increase in 4.2 times androgenic tumors in an isolated culture of cucumbers *in vitro*; 1 method is the production of hybrid plants of 3 incompatible species of eggplant of the genus *Solanum* L.; 1 method is the production of multimarket mutant forms of tomato (*L. esculentum* Mill.), which allows it to receive mutant specimens with 5 marker genes; 1 method is an increase of 28-157% of seed productivity of parent components of triple hybrids F1 of cucumber; 1 method is to improve the quality of the head cabbage of the breeding material. Degree of production: 3 monographs, 5 methodical recommendations, 1 methodology-classifier that has already been introduced in the educational program of the IVM of NAAS, 76 valuable sources, 6 selection and valuable lines and 5 varieties (1 variety of red cabbage, 1 variety of sweet pepper, 3 variety of lettuce salad)

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самовол Олексій Петрович

2. Samovol Oleksij P.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.15, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самовол Олексій Петрович

2. Samovol Oleksij P.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.15, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лавриненко Юрій Олександрович
2. Lavrynenko Yurii O.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Володимир Миколайович
2. Tyshchenko Volodymyr M.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коломацька Валерія Павлівна
2. Kolomatska Valerriia P.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Вітанов Олександр Дмитрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Вітанов Олександр Дмитрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.